
Obsah

Předmluva	10
I. Obecná část	
1. Úvod	
<i>P. Kaňovský, J. Dufek</i>	13
2. Neurofyziologické a technické základy metody	
<i>P. Kaňovský</i>	16
2.1. Neurofyziologický princip vzniku evokovaného potenciálu.....	16
2.2. Technické předpoklady registrace evokovaného potenciálu.....	20
2.2.1. Stimulátory.....	20
2.2.1.1. Stimulace při vyšetření BAEP.....	20
2.2.1.2. Stimulace při vyšetření VEP.....	22
2.2.1.3. Stimulace při vyšetření SEP.....	23
2.2.1.4. Stimulace při vyšetření ERP (event - related potentials).....	24
2.2.1.5. Stimulace při vyšetření MEP (motorických evokovaných potenciálů).....	24
2.2.2. Registrační elektrody.....	25
2.2.3. Diferenční předzesilovač.....	27
2.2.4. Zprůměrnovač.....	32
3. Vizuální evokované potenciály	
<i>J. Dufek</i>	34
3.1. Princip vzniku potenciálu.....	34
3.1.1. Technické předpoklady registrace.....	34
3.1.2. Stimulace zrakové dráhy.....	35
3.1.3. Umístění registračních elektrod a registrační zapojení.....	40
3.1.4. Vlastní registrace.....	43
3.1.5. Identifikace vrcholů a potenciálů.....	44
3.1.5.1. Stimulace centra zorného pole (full-field PR VEP).....	45
3.1.5.2. Stimulace polovinou zorného pole (half-field či hemi-field PR VEP).....	46
3.1.5.3. Stimulace horní a dolní poloviny zorného pole.....	48
3.1.5.6. Stimulace periférie zorného pole.....	48
3.1.6. Hodnocené parametry záznamu.....	48
3.1.6.1. Normy PR VEP.....	49
3.2. Doporučené technické parametry záznamu PR VEP.....	50
3.3. Nejčastější abnormality VEP.....	50
3.4. Elektroretinografie.....	51
3.5. Reference VEP.....	52

---

4. Sluchové evokované potenciály

<i>J. Dufek</i>	54
4.1. Princip vzniku potenciálu.....	54
4.1.1. Stimulace sluchové dráhy	55
4.1.2. Umístění registračních stimulačních elektrod a registrační zapojení.....	56
4.1.2.1. Vlastní registrace.....	57
4.1.3. Identifikace vrcholů a potenciálů.....	58
4.1.3.1. Generátory vln BAEP	60
4.1.3.2. Vliv faktorů	61
4.1.3.2.1. Biologické parametry ovlivňující záznam.....	62
4.1.3.2.2. Technické parametry ovlivňující záznam.....	63
4.1.4. Normy BAEP.....	66
4.1.5. Hodnocené parametry záznamu	67
4.1.6. Nejčastější abnormality BAEP.....	68
4.2. Doporučené technické parametry záznamu :	70
4.3. Další možnosti vyšetření BAEP	70
4.3.1. Biaurikární stimulace	70
4.3.2. MLAEP - sluchové potenciály o střední latenci	71
4.3.3. Elektrokochleogram.....	72
4.4. Reference BAEP.....	72

5. Somatosenzorické evokované potenciály n. medianus

<i>P. Kaňovský</i>	74
5.1. Princip vzniku potenciálů.....	74
5.1.1. Stimulace n. medianus	74
5.1.2. Umístění registračních elektrod a registrační zapojení	78
5.1.3. Identifikace vrcholů a potenciálů.....	79
5.1.3.1. Potenciály brachiálního plexu.....	79
5.1.3.1.1. Cervikomedulární (cervikální) potenciály	82
5.1.3.1.3. Thalamické potenciály (thalamické komponenty)	83
5.1.3.1.4. Kortikální komponenty	86
5.1.3.1.4.1. Postcentrální kortikální komponenty	86
5.1.3.1.4.2. Precentrální kortikální komponenty	89
5.1.3.1.5. Pozdní kortikální komponenty.....	92
5.1.3.1.6. Normy SEP n. medianus	92
5.1.3.1.7. Doporučené technické parametry registrace SEP n. medianus:.....	94
5.1.3.1.8. Nejčastější abnormality SEP n. medianus	94
5.1.3.1.8.1. Úplné chybění evokovaných odpovědí	95
5.1.3.1.8.2. Chybění periferní (Erbův bod) odpovědi.....	95

5.1.3.8.3. Chybění centrálních odpovědí	96
5.1.3.8.4. Prodloužení latence všech odpovědí.....	97
5.1.3.8.5. Prodloužení latence jen centrálních odpovědí.....	97
5.1.3.8.6. Změna amplitudy	97
5.1.3.8.7. Změna tvaru	98
5.2. Reference SEP n. medianus	100

6. Somatosenzorické evokované potenciály n. tibialis

<i>P. Kaňovský</i>	102
6.1. Princip vzniku potenciálů.....	102
6.1.1. Stimulace n. tibialis	102
6.1.2. Umístění registračních elektrod a registrační zapojení ..	104
6.1.3. Identifikace vrcholů a potenciálů.....	106
6.1.3.1. Potenciály lumbálního plexu (nebo lumbální míšní potenciály).....	106
6.1.3.2. Spinální (míšní) potenciály	109
6.1.3.3. Thalamické potenciály (thalamické komponenty)	109
6.1.3.4. Kortikální potenciály (kortikální komponenty)	111
6.1.3.5. Normy SEP n. tibialis	113
6.1.3.6. Doporučené technické parametry registrace SEP n. tibialis:	114
6.1.3.7. Nejčastější abnormality SEP n. tibialis.....	114
6.1.3.7.1. Úplné chybění evokovaných	115
6.1.3.7.2. Chybění periferní odpovědi	115
6.1.3.7.3. Chybění centrálních odpovědí	116
6.1.3.7.4. Prodloužení latence všech odpovědí.....	116
6.1.3.7.5. Prodloužení latence jen centrálních.....	117
6.1.3.7.6. Změna amplitudy potenciálu	117
6.1.3.7.7. Změna tvaru potenciálu	117
6.2. Reference SEP n. tibialis	120

7. Endogenní sluchové kognitivní evokované potenciály

<i>P. Kaňovský</i>	122
7.1. Princip vzniku potenciálu.....	122
7.1.1. Metody stimulace	122
7.1.2. Umístění registračních elektrod a registrační zapojení ..	124
7.1.3. Identifikace vrcholů a potenciálových komplexů	125
7.1.4. Normy sluchových kognitivních evokovaných potenciálů (P3).....	128
7.1.5. Nejčastější abnormality sluchových kognitivních evokovaných potenciálů.....	128

7.2. Reference sluchové ERP	131
8. Endogenní vizuální kognitivní evokované potenciály	
<i>M. Brázdil</i>	133
8.1. Princip vzniku potenciálu.....	133
8.1.1. Vizuální P3.....	135
8.1.2. N400	138
8.1.3. N400/P600	139
8.2. Nejčastější abnormality vizuálních ERP	139
8.3. Reference vizuální ERP	140
9. Dlouholatentní evokované potenciály a long loop reflex	
<i>I. Rektor</i>	144
9.1. Long loop reflex, long latency reflex (LLR)	144
9.2. Pomalé potenciály	146
9.2.1. Bereitschaftpotential (BP), readiness potential.....	147
9.2.2. Pomalý potenciál v průběhu pohybu.....	152
9.3.3. Contingent negative variation (CNV).....	152
9.4. Reference Pomalé potenciály a long - loop reflex	154
10. Motorické evokované potenciály	
<i>H. Streitová, H. Hortová, M. Bareš</i>	156
10.1. Úvod.....	156
10.2. Historie metody.....	156
10.3. Princip vzniku potenciálu.....	157
10.3.1. Stimulace.....	157
10.3.1.1. Neinvazivní stimulace	158
10.3.1.1.1. Magnetická stimulace.....	158
10.3.1.1.2. Elektrická stimulace.....	159
10.3.1.2. Invazivní stimulace mozku a míchy	159
10.3.2. Neurofyziologické aspekty stimulace nervové tkáně	160
10.3.3. Bezpečnost transkraniální magnetické stimulace mozku	161
10.3.4. Párová a repetitivní magnetická stimulace	161
10.4. Umístění registračních elektrod a vlastní registrace MEP	162
10.5. Vlastní klinické aplikace MEP.....	165
10.5.1. Roztroušená skleróza mozkomíšní.....	165
10.5.2. Myelopatie.....	166
10.5.3. Parkinsonova choroba	167
10.5.4. Cévní onemocnění mozku	167
10.5.5. Amyotrofická laterální skleróza.....	168

10.5.6. Friedreichova choroba a Strümpelova choroba	168
10.5.7. Onemocnění periferního nervového	168
10.5.8. Postižení hlavových nervů.....	168
10.6. Normy MEP	169
10.7. Reference ME	169

II. Speciální část

II/1. Demyelinizační onemocnění

<i>J. Dufek</i>	175
II/1.1. Retrobulbární neuritida optického nervu	175
II/1.2. Sclerosis multiplex (SM).....	177
II. 1.2.1. Nález při vyšetření jednotlivých modalit.....	178
II/1.3. Leukodystrofie	181
II/1.4. Reference Demyelinizační onemocnění.....	181

II/2. Expanzivní léze centrální nervové soustavy P.

<i>Kaňovský</i>	183
II/2.1. Expanzivní léze míšni.....	183
II/2.1.1. Expanze v oblasti bederních míšních.....	183
II/2.1.2. Expanze v oblasti hrudních míšních segmentů.....	185
II/2.1.3. Expanze v oblasti krčních míšních segmentů	186
II/2.1.4. Expanze v oblasti mozkového kmene	188
II/2.1.5. Expanze intraselární a jejich VEP odraz	189
II/2.1.6. Expanze v oblasti mozkových hemisfér	191
II/2.2. Reference Expanzivní léze CNS.....	194

II/3. Infekční onemocnění nervové soustavy

<i>J. Dufek</i>	195
II/3.1. Guillain-Barée syndrom	195
II/3.2. Miller - Fisherův syndrom.....	195
II/3.3. Neuroborreliosis.....	196
II/3.4. Meningitis	196
II/3.5. Neurosyphilis	196
II/3.6. Absces míchy či mozku	197
II/3.7. AIDS	197
II/3.8. Reference Infekční onemocnění NS	198

II/4. Traumata nervové soustavy

<i>P. Kaňovský</i>	200
II/4.1. Traumata periferního nervového systému	200
II/4.2. Traumata centrálního nervového systému.....	201
II/4.3. Reference Traumata NS.....	203

II/5. Záchvatová onemocnění

<i>M. Brázdil</i>	206
II/5.1. Epilepsie	206
II/5.1.1. SEP	206
II/5.1.2. VEP	207
II/5.1.3. BAEP	207
II/5.1.4. MEP	208
II/5.1.5. P3	208
II/5.1.6. CNV	208
II/5.2. Synkopy	209
II/5.3.1. BAEP	209
II/5.3.2. ECOG (elektrokochleografie)	209
II/5.5. Tetanie	209
II/5.6. Narkolepsie	209
II/5.6.1. P3	209
II/5.7. Hysterie	210
II/5.8. Reference Záchvatová onemocnění	210

II/6. Extrapyramidová onemocnění

<i>P. Kaňovský</i>	213
II/6.1. Idiopatická Parkinsonova choroba (IPD)	213
II/6.2. Neurodegenerativní onemocnění manifestující se parkinsonským syndromem	215
II/6.3. Huntigtonova choroba (HD)	216
II/6.4. Torzní dystonie	217
II/6.5. Myoklonus	218
II/6.5.1. Kortikální myoklonus	218
II/6.5.1. Spinální segmentální myoklonus	219
II/6.6. Reference Extrapyramidová onemocnění	219

II/7. Degenerativní onemocnění nervového systému

<i>J. Dufek</i>	222
II/7.1. Spinocerebellární degenerace	222
II/7.2. Alzheimerova choroba a jiné demence	222
II/7.3. Friedreichova ataxie	222
II/7.4. Leberova optická atofie	223
II/7.5. Onemocnění svalu	224
II/7.5.1. Myotonická dystrofie	224
II/7.5.2. Facio-skapulo-humerální atofie	225
II/7.5.3. Dystrofinopatie	225
II/7.5.4. Jiné myopatie	225

II/7.6. Motor neuron disease.....	226
II/7.7. Reference Degenerativní onemocnění NS	227
II/8. Vertebrogenní onemocnění a onemocnění periferních nervů	
<i>J. Dufek</i>	229
II/8.1. Cervikální spondylogenní myelopatie.....	229
II/8.2. Kořenové postižení.....	229
II/8.3. Onemocnění periferních nervů.....	232
II/8.4. Reference Vertebrogenní onemocnění	233
II/9. Jiná onemocnění nervové soustavy	
<i>J. Dufek</i>	235
II/9.1. Glaukom	235
II/9.3. Kortikální slepota	235
II/9.2. Migréna	235
II/9.4. Mozková smrt.....	236
II/9.5. Toxické postižení etylakoholem	236
II/10. Reference Jiná onemocnění NS.....	237